

Työttömyyskatsaus toukokuu 2020

Artikkeli 9/2020

Artikkeli 9/2020

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 1.6.2020

Yhteenveto

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi maaliskuussa koronaepidemian ja siitä seuranneiden rajoitustoimien alkamisen myötä nopeasti rajuun kasvuun.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 huhtikuun lopussa yhteensä 42 256. Määrä on 9 200 henkilöä (+27,8 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Lomautettujen määrä on kevään aikana lisääntynyt huomattavasti työttömyyttä enemmän. Lomautetut mukaan lukien korkeakoulutettujen työttömien määrä oli huhtikuun lopussa 73 530 henkilöä. Määrä on 39 570 henkilöä (+116,5 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja, *pl. kursivilla kirjoitetut*.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

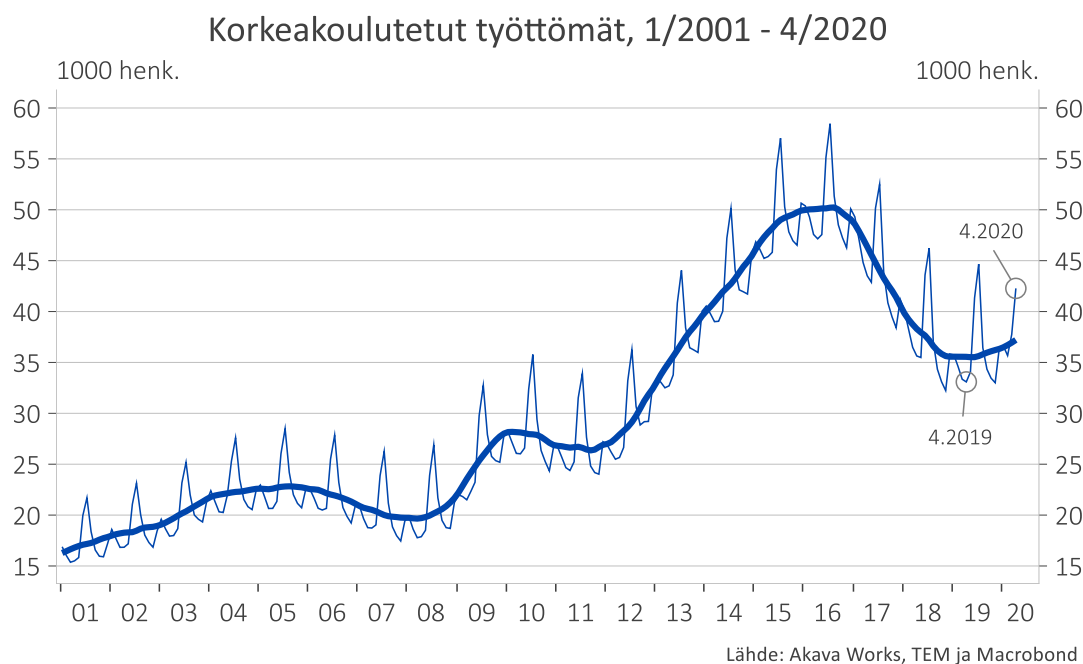
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus toukokuu 2020

Artikkeli 9/2020

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntynyt

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi noususuuntaan vuoden 2019 aikana ja kasvu on jatkunut myös vuodenvaihteen jälkeen. Maalis–huhtikuussa 2020 tapahtunut nopea kasvun lisäys näkyy alla olevassa trendikuvaajassa vaimentuneena. Kuvioon on merkitty viime ja tämän vuoden huhtikuulta alkuperäisen sarjan kohdat, joista nopea käänne hahmottuu.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 huhtikuun lopussa yhteensä 42 256. Määrä on 9 200 henkilöä (+27,8 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 22 962 (muutos vuoden aikana +32,1 %) ja ylemmän 17 897 (+23,8 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 397 (+14,9 %).

Lomautettujen määrä on kevään aikana lisääntynyt huomattavasti työttömyyttä enemmän. Lomautetut mukaan lukien työttömänä huhtikuun lopussa oli alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita 43 949 (muutos vuoden aikana +144,1 %) ja ylemmän 27 812 (+88,9 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 769 (+43,0 %).

Kaikkiaan vuoden 2020 huhtikuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 269 332, joka on 23,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. *Lomautetut mukaan lukien työttömien määrä oli 433 056, joka on 88,6 % vuoden takaista enemmän.*

	2019/4	2020/4	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	55 273	62 149	6 876	12,4
Keskiaste	105 098	134 760	29 662	28,2
Alin korkea-aste	14 249	16 956	2 707	19,0
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	17 381	22 962	5 581	32,1
Ylempi korkeakouluaste	14 459	17 897	3 438	23,8
Tutkijakoulutus	1 216	1 397	181	14,9
Korkeakoulutetut yhteensä	33 056	42 256	9 200	27,8
Kaikki työttömät yhteensä	218 027	269 332	51 305	23,5

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on lisääntynyt vuoden aikana. Työttömänä oli vuoden 2020 huhtikuun lopussa 3 611 (+44,0 %) korkeakoulusta vastavalmistunutta henkilöä.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli vuoden 2020 huhtikuun lopussa 15 457 henkilöä, joka oli 31,0 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

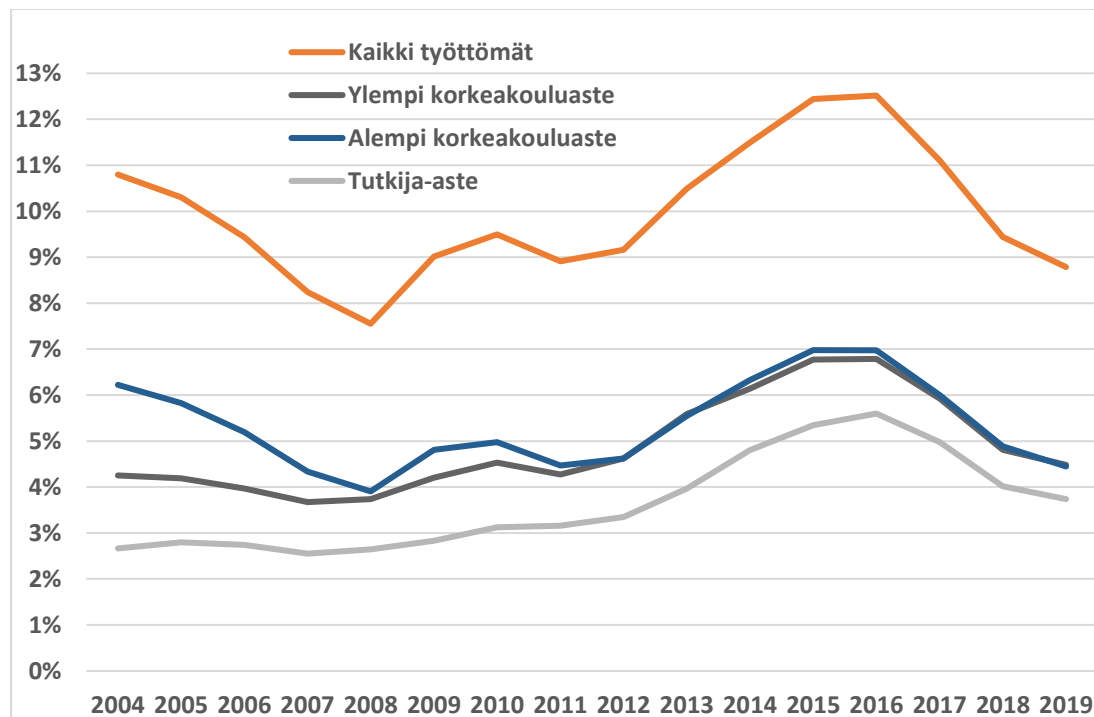
	2019/4	2020/4	Muutos, lkm	Muutos, %
Vastavalmistuneet				
Perusaste	151	225	74	49,0
Keskiaste	8 802	11 225	2 423	27,5
Alin korkea-aste	302	352	50	16,6
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 496	2 217	721	48,2
Ylempi korkeakouluaste	948	1 329	381	40,2
Tutkijakoulutus	64	65	1	1,6
Korkeakoulutetut yhteensä	2 508	3 611	1 103	44,0
Kaikki työttömät yhteensä	11 800	15 457	3 657	31,0

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla (päivitetty)

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2019 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,4 prosenttia. Tutkija-asteella vastaava osuus oli 3,7 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 8,8 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2019, %

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suhdanteiden mukaan suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

tarkastelujakson ajan korkeammalla kuin muilla aloilla. Kahdella seuraavalla kuviolla näytetään työttömyyden kehitys, huom.: ero kuvioiden asteikoissa.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eräillä akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2019, %

